

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА
(обов'язкова навчальна дисципліна)

Полтава 2021 р.

Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Економіка підприємства
Назва структурного підрозділу	Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин
Мова викладання	державна
Контактні дані розробника	Викладач: Демиденко Леся, кандидат економічних наук, доцент Контакти: ауд. 476, навчальний корпус № 4, e-mail: lesia.demydenko@pdaa.edu.ua, тел. (0532) - 56-98-24 , https://www.pdaa.edu.ua/people/demydenko-lesya-mykolayivna
Рівень вищої освіти	Перший бакалаврський рівень
Спеціальність	051 Економіка
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Перелік дисциплін, які передують її вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми Економіка підприємства: Державне регулювання економіки; Економіка праці і соціально-трудові відносини; Маркетинг.

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти сучасного економічного мислення і системи спеціальних знань про базові поняття щодо господарсько-фінансової діяльності підприємства, змісту її окремих напрямів та їх взаємозв'язку, системи показників, що її характеризують.

Основні завдання навчальної дисципліни: формування розуміння сутності, концепцій, підходів і критеріїв до визначення організаційно-економічних та правових форми підприємств та основних особливостей їх функціонування, ознайомлення з господарськими процесами, що відбуваються у виробничо-комерційних системах підприємств; формування практичних навичок по формуванню та використанню ресурсного потенціалу підприємства; вивчення особливостей формування та використання майнових ресурсів (активів) підприємства; оволодіння методикою оцінки фінансово-економічного стану підприємства; засвоєння особливостей та принципів антикризового управління підприємством.

Компетентності:

Загальні:

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації

Фахові:

ФК 4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

ФК 8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин.

ФК 11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментаріюків.

ФК 12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

ФК 13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

ФК 16. Уміння розробляти елементи продуктової, цінової, збутової, кредитної, інвестиційної та зовнішньоекономічної політики суб'єктів господарювання.

Програмні результати навчання:

ПРН 5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

ПРН 10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

ПРН 12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН 13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

ПРН 16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.

4. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Теорії підприємств і основи підприємництва

Тема 2. Ринок і продукція

Тема 3. Планування діяльності підприємства

Тема 4. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці

Тема 5. Капітал підприємства

Тема 6. Інвестиції та інноваційна діяльність

Тема 7. Техніко-технологічна база і виробнича потужність підприємства

Тема 8. Організація виробництва та забезпечення якості продукції

Тема 9. Витрати на виробництво та реалізацію продукції

Тема 10. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства

Тема 11. Економічна безпека та антикризова діяльність підприємства

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 180 годин

Кількість кредитів –6,0

Форма семестрового контролю – залік, екзамен

Структура курсу:

Назви тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		л	п	с.р.
Тема 1. Теорії підприємств і основи підприємництва	14	2	4	8
Тема 2. Ринок і продукція	14	2	4	8
Тема 3. Планування діяльності підприємства	14	2	4	8
Тема 4. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці	20	4	6	10
Тема 5. Капітал підприємства	20	4	6	10
Тема 6. Інвестиції та інноваційна діяльність	12	2	2	8
Тема 7. Техніко-технологічна база і виробнича потужність підприємства	14	2	4	8
Тема 8. Організація виробництва та забезпечення якості продукції	16	2	4	10

Назви тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		л	п	с.р.
Тема 9. Витрати на виробництво та реалізацію продукції	20	4	6	10
Тема 10. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства	18	2	6	10
Тема 11. Економічна безпека та антикризова діяльність підприємства	18	2	6	10
Усього годин	180	28	52	100

Політика оцінювання

Академічна доброчесність. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Оцінювання результатів навчання

Методи навчання:

Програмні результати навчання	Методи навчання
ПРН 5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).	<p>Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:</p> <p>- за джерелом знань: МН1 – словесні методи: лекція; розповідь-пояснення; МН2 – наочні методи: демонстрування; спостереження; МН3 – практичні методи: практичні роботи; розрахункові роботи, конспектування;</p> <p>- за ступенем керівництва: МНСР2 - робота під керівництвом викладача: самостійна робота; розв'язування задач; виконання практичних завдань</p> <p>Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: МСМ1 – методи формування пізнавальних інтересів: метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації; МСМ2 – методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності: вказування на недоліки, зауваження</p> <p>Інноваційні методи навчання: МНІ 4 – комп'ютерні і мультимедійні методи – дистанційне навчання</p>
ПРН 10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.	
ПРН 12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	
ПРН 13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники	
ПРН 16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.	

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

I семестр

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти				виконання тематичних контрольних робіт	Разом
	Усне опитування	Виконання вправ на практичних заняттях	Розв'язування тестів	Виконання завдань зі сам. роб.		
Тема 1. Теорії підприємств і основи підприємництва	3	6	4	1	16	14
Тема 2. Ринок і продукція	3	6	4	1		14
Тема 3. Планування діяльності підприємства	3	6	4	1		14
Тема 4. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці	3	6	4	1		14
Тема 5. Капітал підприємства	3	6	4	1		14
Тема 6. Інвестиції та інноваційна діяльність	3	6	4	1		30
Всього	18	36	24	6	16	100
Разом						100

II семестр

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти				виконання тематичних контрольних робіт	Разом
	Усне опитування	Виконання вправ на практичних заняттях	Розв'язування тестів	Виконання завдань зі сам. роб.		
Тема 7. Техніко-технологічна база і виробнича потужність підприємства	3	6	4	1	10	14
Тема 8. Організація виробництва та забезпечення якості продукції	3	6	4	1		14
Тема 9. Витрати на виробництво та реалізацію продукції	3	6	4	1		14
Тема 10. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства	3	6	4	1		14
Тема 11. Економічна безпека та антикризова діяльність підприємства	3	6	4	1		24
Всього	15	30	20	5		10
Екзамен						20
Разом						100

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Андреева Л.О., Болтянська Л.О., Лисак О.І. Практикум з економіки підприємства. Мелітополь, ТДАТУ, 2018. 246 с.
2. Бандурка О.М., Ковальов Є.В., Садиков М.А., Маковоз О.С. Економіка підприємства: навчальний посібник. За заг.ред. О.М. Бандурки. Х.: ХНУВС. 2017. 192с.
3. Гринчуцький В.І. Економіка підприємства: навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2-е

вид.. 2019. 304 с.

4. Кузьмин В.М. Економіка підприємства та управлінська економіка: практикум. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2019. 51 с.

5. Куцик В. І., Кліпкова О. І. Економіка і управління підприємствами у схемах і таблицях : навчальний посібник. Львів : ЛТЕУ, 2020. 316 с.

6. Петренко М.І., Драбовський А.Г., Петренко В.М. Економіка підприємства: навч. посібник. Вінниця: «Меркьюрі-Поділля», 2018. Т. 1. С. 432.

7. Романченко Н. В., Кожемякіна Т. В., Пічик К. В. Економіка підприємства: навчальний посібник. Київ : НаУКМА, 2018. 304 с.

8. Туренко А.М., Дмитрієв І.А., Іванілов О.С., Шевченко І.Ю. Словник економіста та підприємця. Харків : ХНАДУ, 2018. 340 с

9. Юрченко Н.Б., Кравчук Р.С., Запухляк І.Б., Василик І.І. Економіка підприємства: навч. посібник. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2018. 377 с.

10. Яркіна Н. М. Економіка підприємства: навч. посіб. 2-ге вид. перероб. та допов.. Київ: Ліра-К, 2020. 596 с.

Допоміжні

1. Андрійчук В. Г. Економіка підприємств агропромислового комплексу: підруч. К.: КНЕУ, 2013. 779 с.

2. Дмитрієв І.А., Шевченко І.Ю. Економіка підприємства: навчальний посібник для практичних занять і самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів. Харків: ХНАДУ, 2018. 292 с.

3. Яковлев А.І., Ларка Л.С. Економіка підприємства: магістерський курс. навч. посібник. Харків, Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т. 2018. 515 с. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/35864>.

4. Іляшенко А.Х., Корбутяк А.Г., Сокровольська Н.Я., Юрій Е.О. Оцінка вартості підприємства: навчальний посібник Чернівці: ЧНУ ім. Ю. Федьковича, 180 с. URL: https://drive.google.com/open?id=172hn98ohMr_0aMxSDYN9XGzWeTyiL8k7

5. Ковальчук Н.О., Федішин М.П., Жаворонок А.В., Абрамова А.С. Управління фінансовою санацією підприємства: навчальний посібник. Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича. 2019. 231 с.

URL: https://drive.google.com/open?id=1O9MqpU9zLP7t9z_Qq8lsRwTQ0hUyHsRx

6. Кулик Т.П. Організація, планування і управління виробництвом : навч. посіб. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2019. 232 с.

7. Кузьмин В.М. Економіка підприємства: навч. посібник. 2-е вид, перероб. та доп. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2016. 195 с.

8. Мазур Н.А., Семенець І.В., Лопашук І.А. Економіка торговельного підприємства: навч. посібник. Чернівці: Чернівецьк. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 192 с. URL: https://drive.google.com/file/d/1OGJ7-yPW5TV2cAAZD_k6rcpZaaOU9ytIT/view

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua>.

2. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

3. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: www.kmu.gov.ua.

4. Офіційний веб-сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>.

5. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk>.

6. Офіційний веб-сайт Міністерства соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua>.
7. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua.
8. Веб-сайт наукової бібліотеки ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». URL: <http://lib.pu.if.ua>.
9. Веб-сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
10. Офіційний сайт Українського центру економічних і політичних досліджень ім. Разумкова. URL: <http://razumkov.org.ua>.
11. Портал для підприємців. URL: <https://sme.gov.ua>.
12. Мережа бізнес-інформації. URL: <https://bin.ua>.
13. Інформаційний бізнес-портал «LIGA online», «Ліга. Бізнес». URL: <https://biz.liga.net>. http://lib.pdaa.edu.ua/mainlist?0=ip_login_no_cache%3D1fbd2afb8102898f7bf8a0d033589994 електронна бібліотека ПДАА
13. Господарський кодекс України від 16.01.2003. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
14. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку біологічних активів, затверджені наказом Міністерства Фінансів України № 1315 від 29.12.2006 р. URL: www.rada.gov.ua.
15. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
16. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 7 лютого 2013 р. № 73. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
17. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 27 квітня 2000 р. № 92. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>
18. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи» затверджене наказом Міністерства Фінансів України від 18.11.2005 р. № 790. URL: www.rada.gov.ua.
19. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Типового положення з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств» № 630 (630-2002-п) від 16.05.2002). URL: <http://uazakon.com/big/text1406/pg1.htm>.